

FYLKESMANNEN I
MØRE OG ROMSDAL

Trygg framtid for folk og natur.

Fagsamling for kommunale beredskapsmedarbeidarar

Sæbø 31. mai - 01. juni 2017

Stine Sætre
Fylkesberedskapssjef

Fylkesmannen sine roller og oppgåver

Fylkesmannen er Kongen og Regjeringa sin fremste representant i fylket og utfører mange og allsidige forvaltningsoppgårer.

Hovudoppgåver:

- ▶ Formidle og iverksette statleg politikk og forventningar til kommunane.
- ▶ Samordne og medverke til samarbeid mellom kommunar, statsetatar og regionale aktørar.
- ▶ Fremje rettstryggleik for einskildmenneske og fellesskap.

Fylkesmannen har ulike roller som

- ▶ sektormyndighet
- ▶ samordningsinstans
- ▶ initiativtakar og informasjonsknutepunkt
- ▶ rettstyggleiksinstans

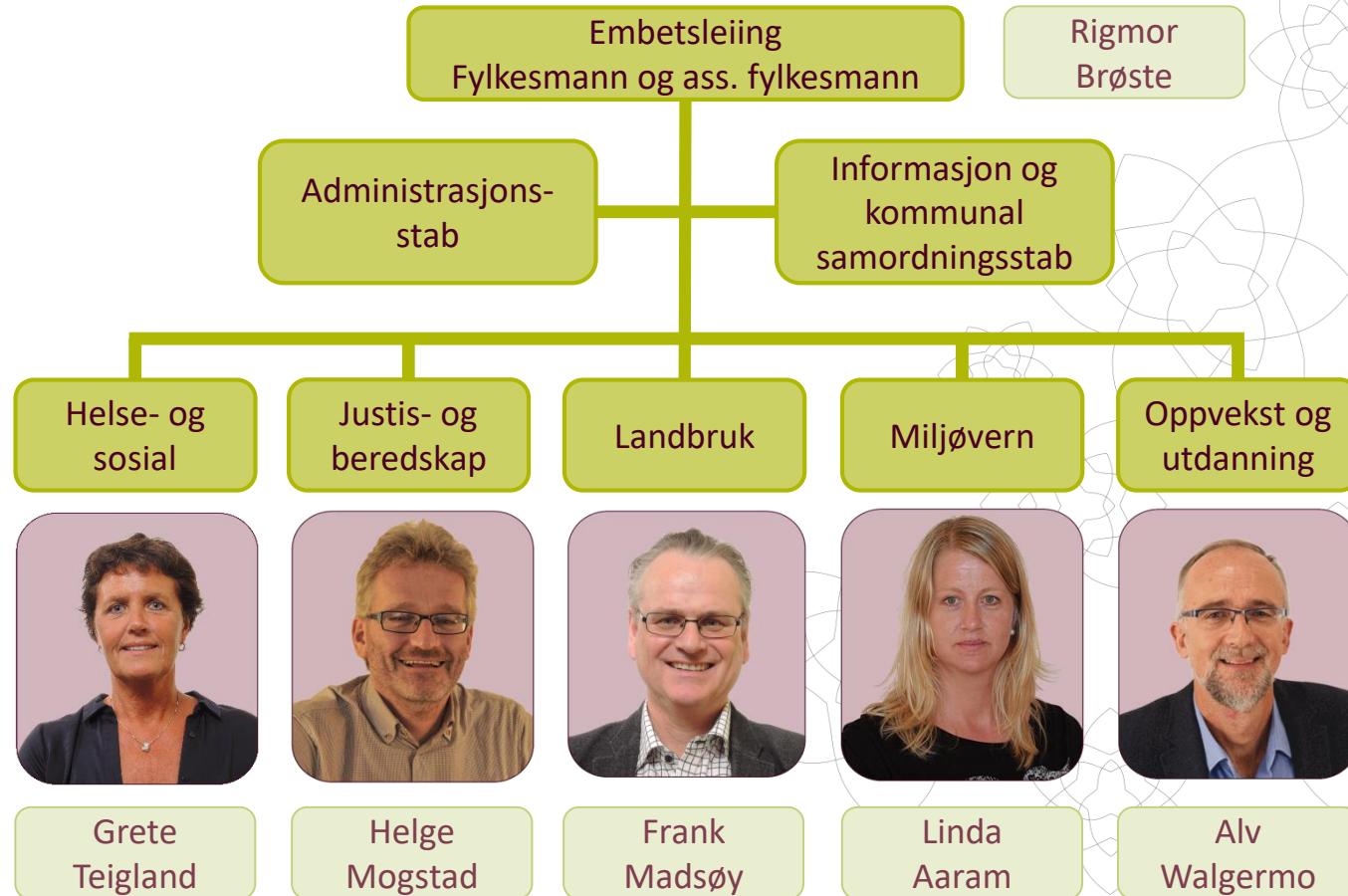

Lodve
Solholm

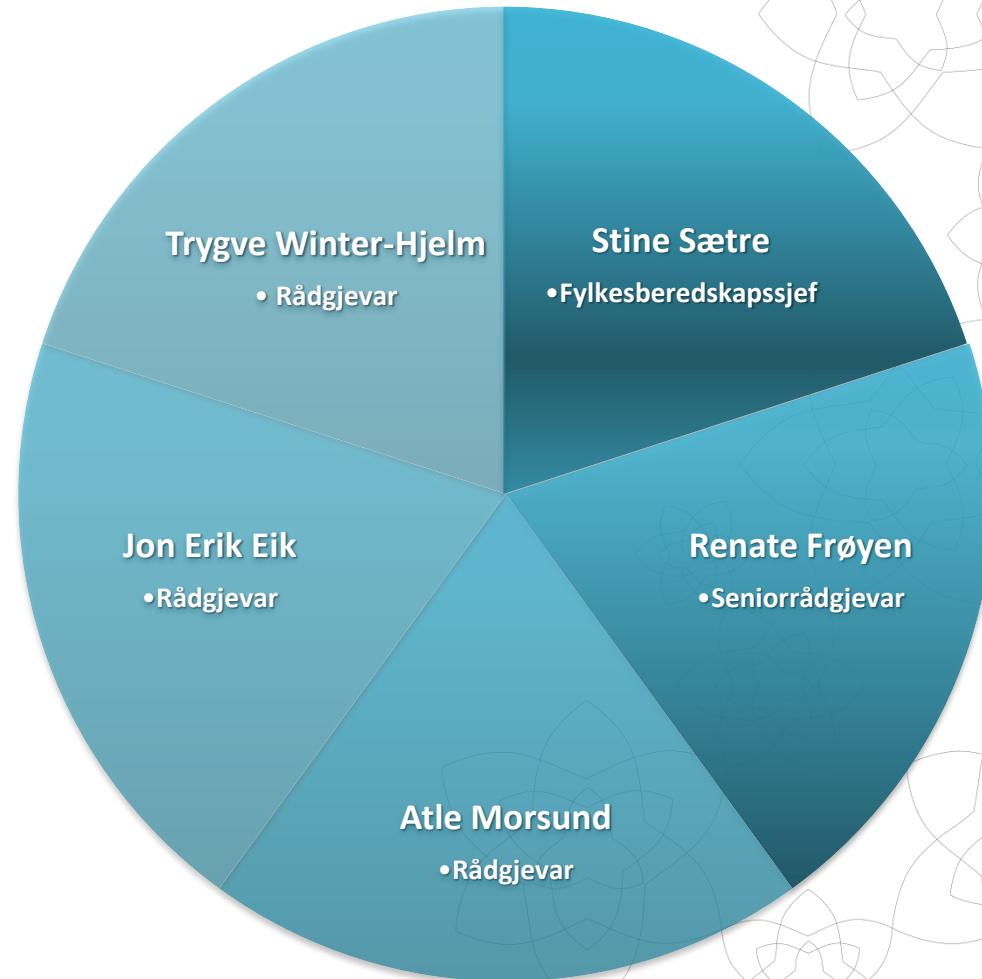

Rigmor
Brøste

Justis- og beredskapsavdelinga

- Gje råd og rettleiing i arbeid med **risiko- og sårbarheitsanalysar (ROS)**
- Gje råd og rettleiing i arbeid med **beredskapsplanar**
- Gje råd, rettleiing og høyringsfråsegrer om **førebyggande samfunnstryggleik** i areal- og samfunnsplanlegginga
- **Øve** kommunane i krisehandtering
- **Føre tilsyn** med kommunane sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap

Tildelingsbrev til Fylkesmannen

«Regjeringen påpeker viktigheten av kommunenes ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap. Fylkesmannen skal i 2017 prioritere å være veileder og pådriver i kommunenes arbeid med å styrke den lokale samordningen med samfunnssikkerhet og beredskap gjennom kunnskap og bevissthet om egen risiko og sårbarhet. Dette innebærer en videre oppfølging av **satsingen på kommunal beredskapsplikt** gjennom **tilsyn og veiledning fra 2016**, samt oppfølging av **samfunnssikkerhet i planer etter plan- og bygningsloven**.

Rammebetingelsene for norsk sikkerhetspolitikk har endret seg vesentlig i løpet av den siste tiden. Nye utfordringer knyttet til såkalte hybride hendelser, terrorisme og cyberangrep gjør dette trusselbildet komplekst og vanskelig å håndtere innenfor rammen av et tradisjonelt totalforsvarskonsept. Det er derfor nødvendig med en videreutvikling av systemer og rutiner for respons, både hva gjelder ivaretakelse av statssikkerheten og av samfunnssikkerheten.

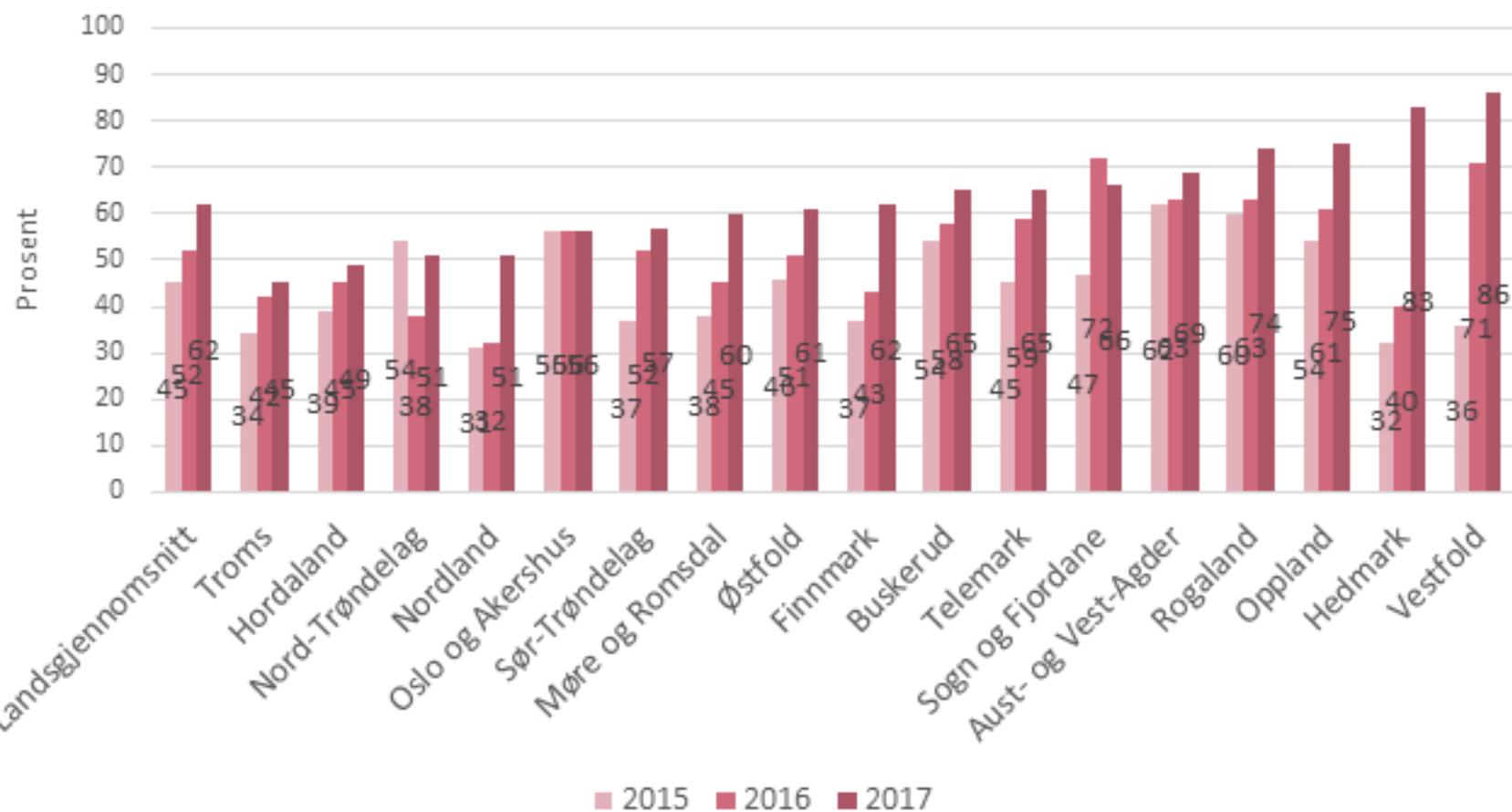
Fylkesmannen må være forberedt på at dette kan medføre aktiviteter på kommunalt og regionalt nivå, og kan bli involvert i arbeidet med videreutvikling av totalforsvaret og styrkingen av samfunnets motstandsdyktighet.»

Kommuneundersøkinga

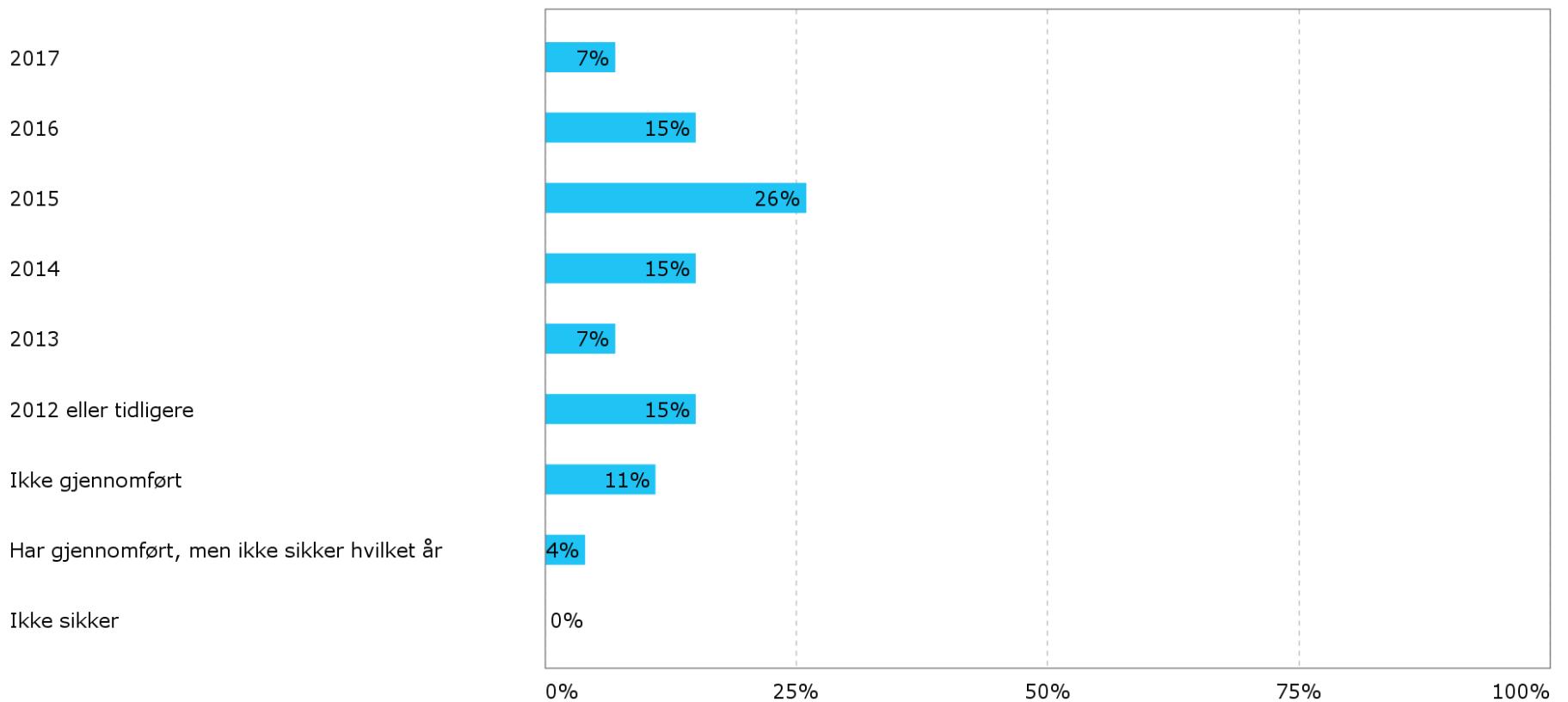
FYLKESBAROMETER 2015-2017

Kommuneundersøkinga M&R

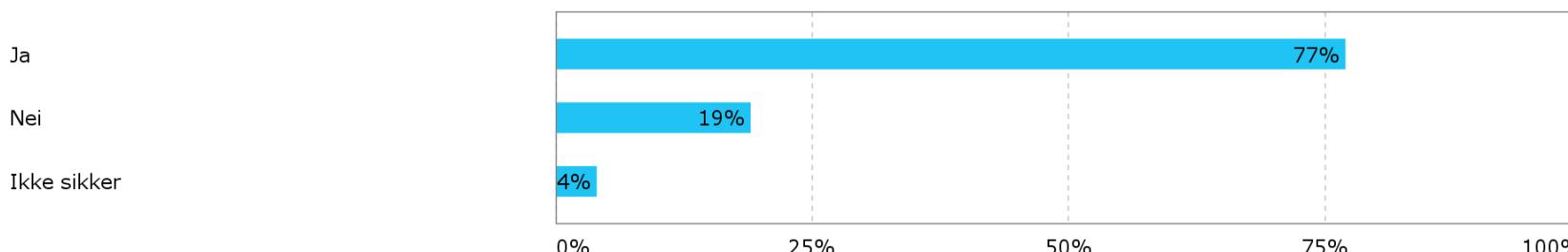

Har kommunen gjennomført helhetlig ROS? I så fall, når ble den sist gjennomført?

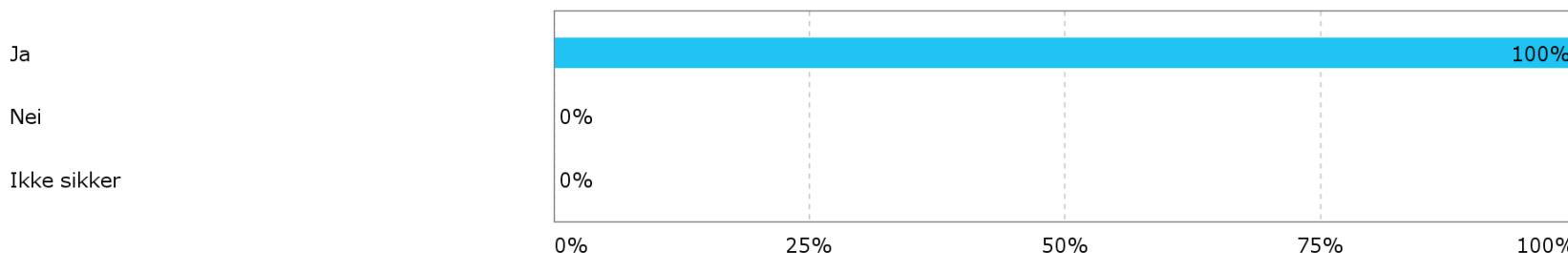

Kommuneundersøkinga

Har kommunen utarbeidet plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet?

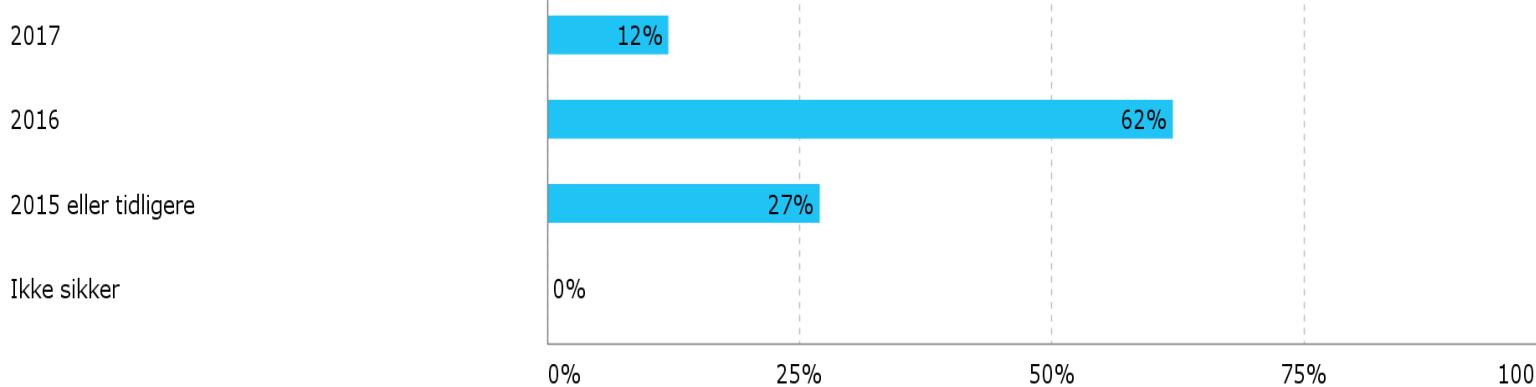
Har kommunen utarbeidet en overordnet beredskapsplan?

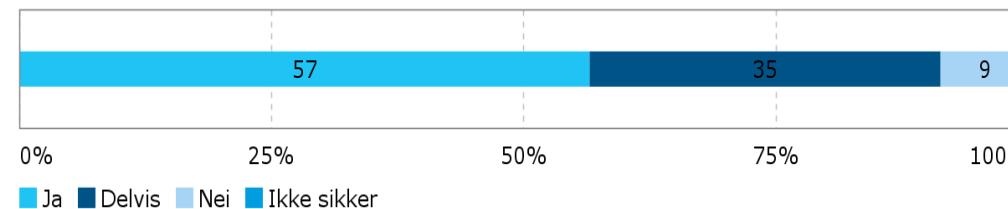
Kommuneundersøkinga

Når ble gjeldende overordnet beredskapsplan sist revidert?

Med revidert menes årlig rullering, ikke bare en oppdatering av for eksempel kontaktinformasjon. (Hvis planen ikke er revidert – kryss av for når planen er utarbeidet.)

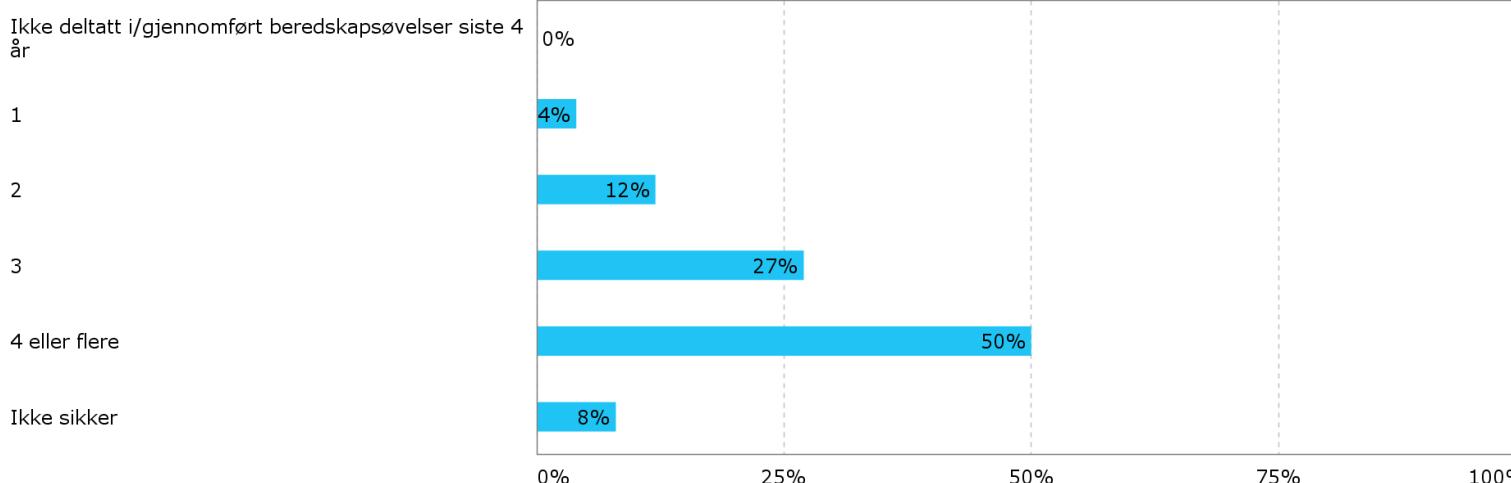
Er kommunens overordnede beredskapsplan utarbeidet med utgangspunkt i helhetlig ROS?

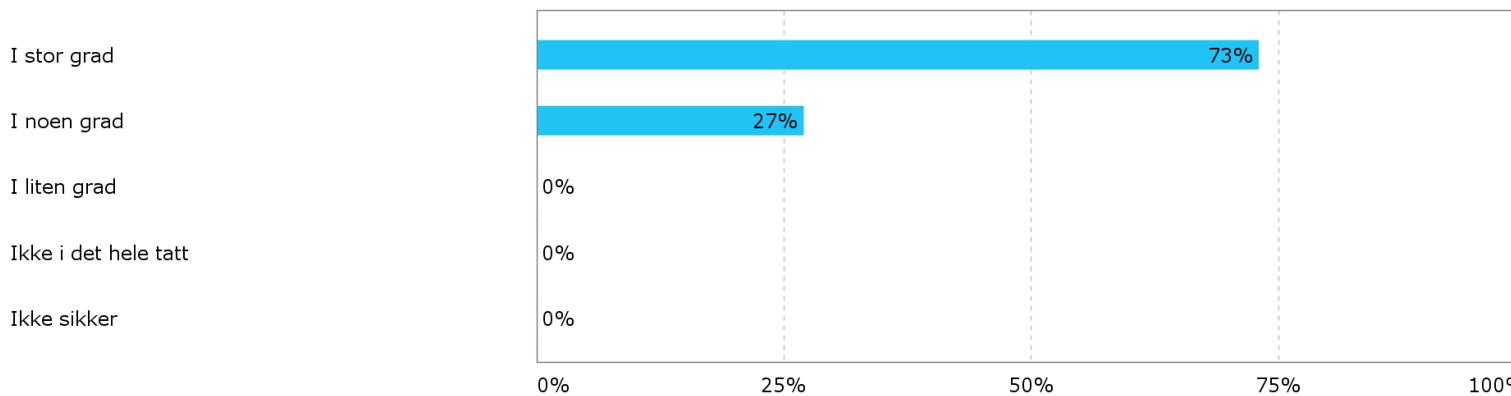
■ Ja ■ Delvis ■ Nei ■ Ikke sikker

Kommuneundersøkinga

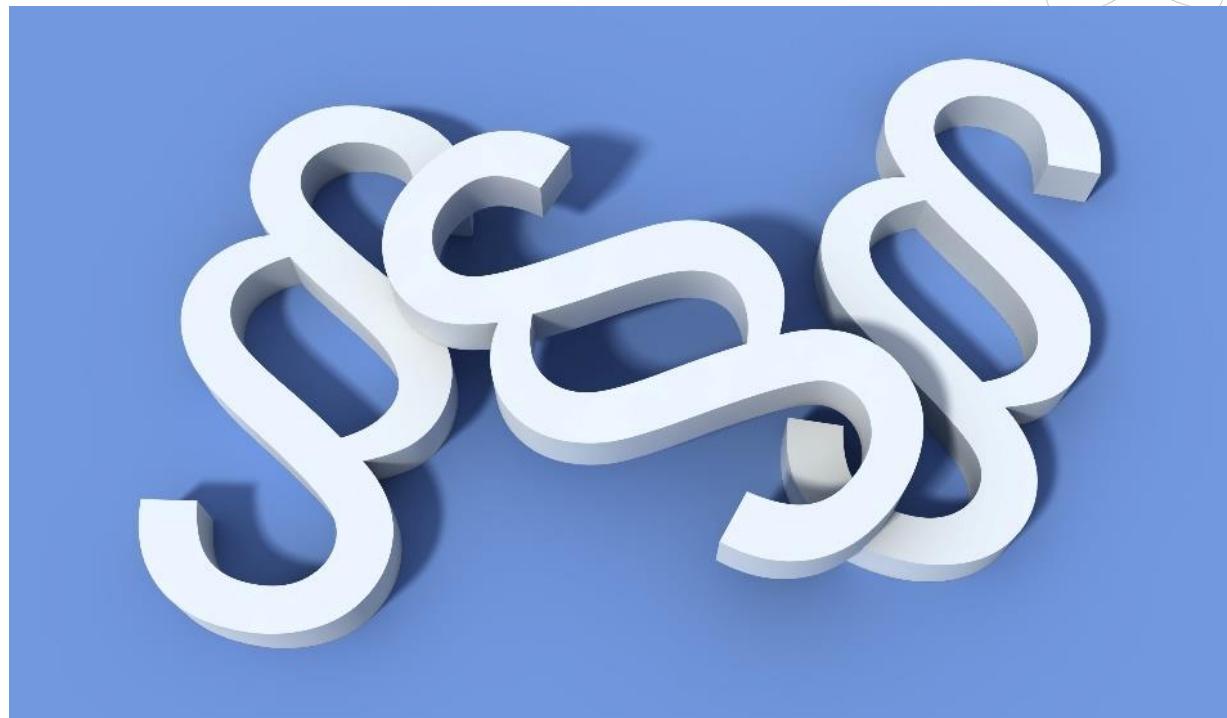
Hvor mange beredskapsøvelser har kommunen deltatt i/gjennomført de siste fire år?

I hvilken grad har øvelser i regi av Fylkesmannen bidratt til læring og utvikling for kommunen?

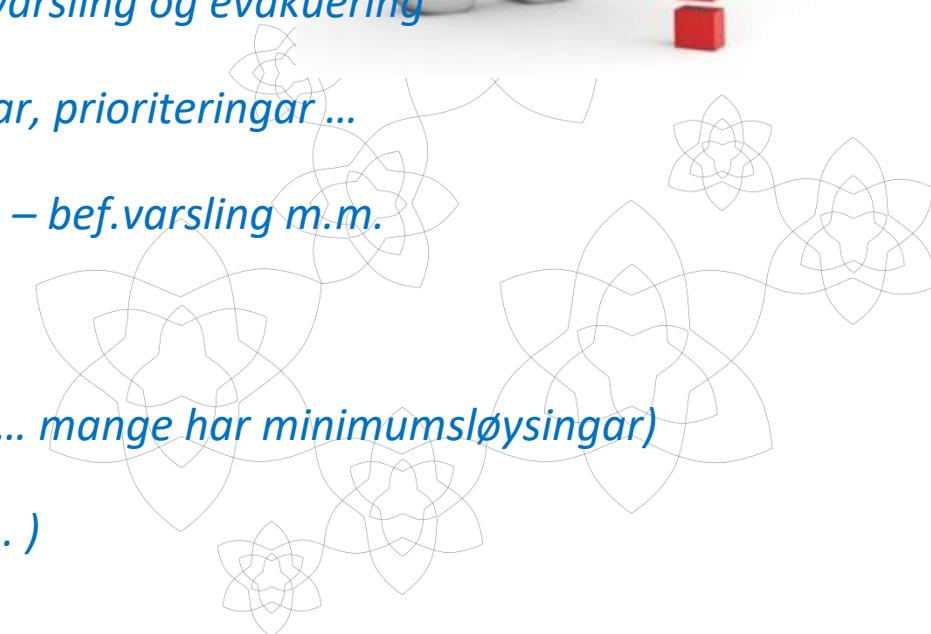

TILSYN

Tilsyn 1. runde etter ny lov (2013 -2016)

- 36 tilsyn, 82 avvik
- Gjennomsnitt på 2,3 avvik pr. kommune
- 5 kommunar fekk ingen avvik
- 16 avvik på § 2 generelt- *manglande heilskapleg ROS*,
og 13 avvik på §2 tredje ledd, litra f - *bef.varsling og evakuering*
- 8 avvik på §3 - ... *langsiktige mål, strategiar, prioriteringar ...*
- 20 avvik på § 4 generelt – *beredskapsplan – bef.varsling m.m.*
- 6 avvik på § 6 – *Oppdatering /revisjon*
- 5 avvik på § 7 - *System for opplæring (... mange har minimumsløysingar)*
- 13 fekk avvik på § 9 (... *ingen etter 2014 ...*)

Vår prioritering framover

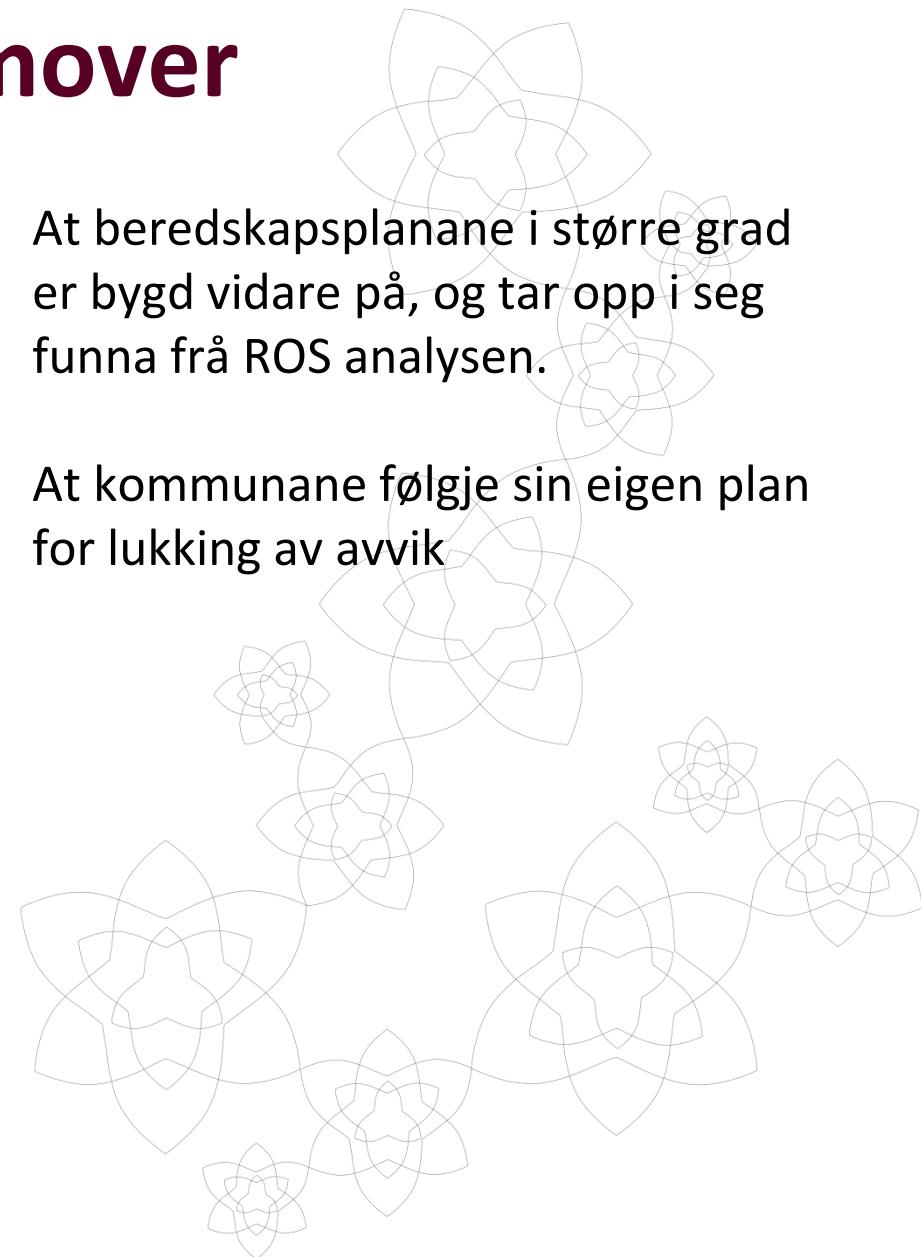
At dei som manglar det, får plass
heilskapleg ROS analyse.

At reviderte/nye ROS analysar i
større grad følgjer rettleiaren frå
DSB.

At ein nyttar funna frå ROS analysen,
med handlingsplan og tiltak, som
grunnlag i anna planverk i
kommunen
(t.d. planstrategi, kommuneplanens
samfunnsdel og arealdel)

At beredskapsplanane i større grad
er bygd vidare på, og tar opp i seg
funna frå ROS analysen.

At kommunane følgje sin eigen plan
for lukking av avvik

Kommunal beredskapsplikt

iht. sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt stilles det krav om helhetlig ROS-analyse og oppfølging gjennom plan- og bygningsloven.

Kommuneplanlegging

Planstrategi

På bakgrunn av ROS utarbeides det strategiske valg for utvikling av kommunen som samfunnssikkerhetsaktør.

Kommuneplanens samfunnsdel

Langsiktige samfunnssikkerhetsutfordringer på bakgrunn av ROS følges opp gjennom mål og føringer i planleggingen.

Helhetlig og systematisk oppfølging gjennom handlingsdelen.

- Samfunnssikkerhet som egen kommuneplan?
- Beredskapsplanen som handlingsdel?

Kommuneplanens arealdel

Funn fra ROS må følges opp i arealplanleggingen, og i ROS for å kartlegge planområder.

Helhetlig ROS-analyse

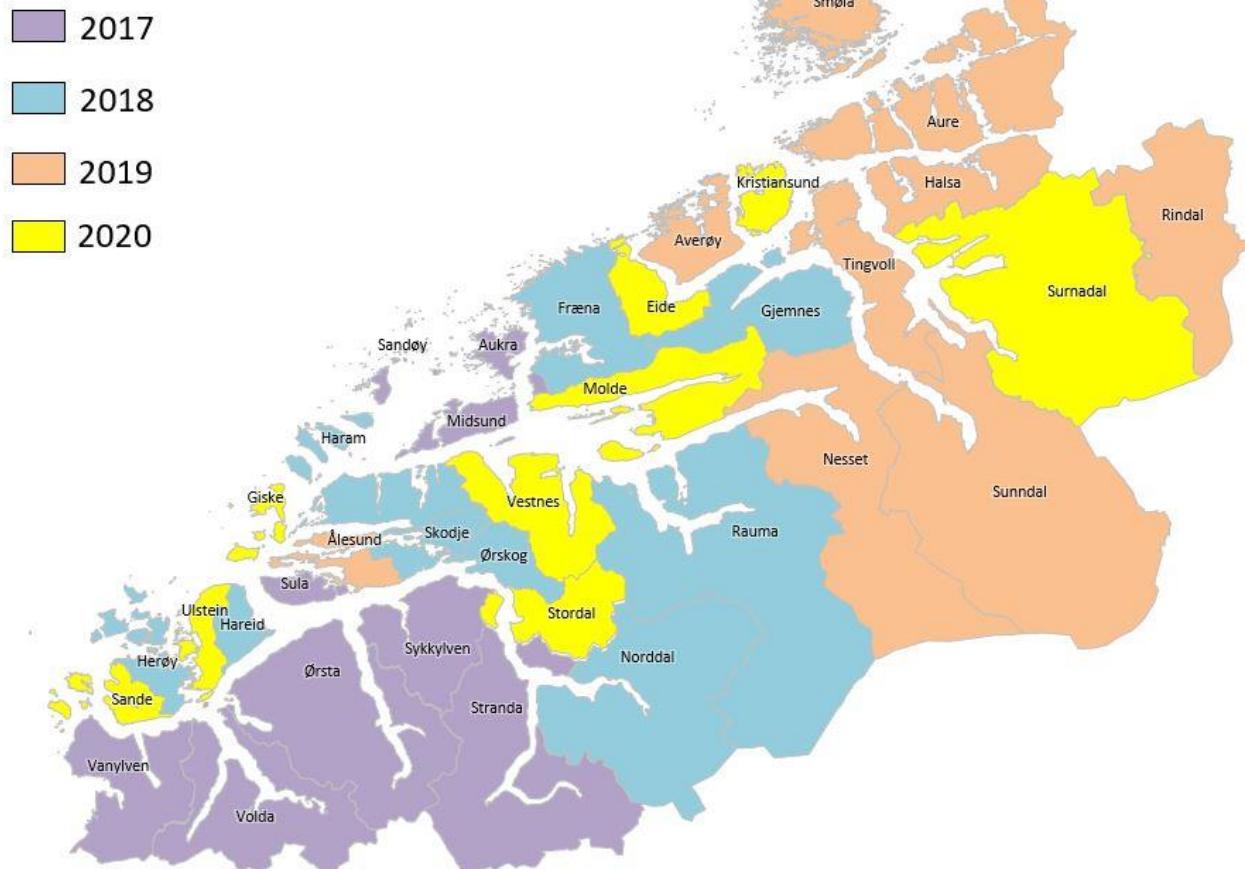
Analysen skal bl.a. omfatte: eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen, herunder

- analyser av arealer
- analyser av klimasårbarhet
- sektoranalyser etc.

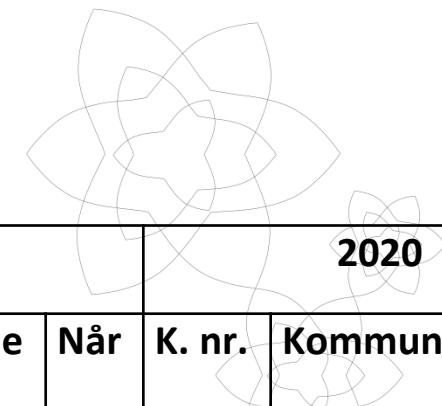

Tilsynsplan 2017 - 2020

Tilsynsplan 2017 - 2020

2017			2018			2019			2020		
K. nr.	Kommune	Når	K. nr.	Kommune	Når	K. nr.	Kommune	Når	K. nr.	Kommune	Når
1525	Stranda	26.01.17	1524	Norddal		1560	Tingvoll		1516	Ulstein	
1547	Aukra	27.04.17	1523	Ørskog		1573	Smøla		1514	Sande	
1531	Sula	Haust	1534	Haram		1576	Aure		1532	Giske	
1528	Sykylven	12.05.17	1517	Hareid		1554	Averøy		1526	Stordal	
1519	Volda	17.03.17	1515	Herøy		1566	Sunndal		1535	Vestnes	
1520	Ørsta	18.05.17	1548	Fræna		1567	Rindal		1566	Surnadal	
1502	Midsund	Haust	1529	Skodje		1543	Nesset		1505	Kristiansund	
1546	Sandøy	Haust	1539	Rauma		1571	Halsa		1502	Molde	
1511	Vanylven	Haust	1557	Gjemnes		1504	Ålesund		1551	Eide	

Samfunnstryggleik i arealplanlegging

Introduserer ein metode for risiko- og sårbarheitsanalyse i planlegginga

- Erstattar tidlegare rettleiarar for samfunnstryggleik i plan- og bygningslova

Rettleiaren skal:

- Tydeleggjere kommunane som lokal samfunnstryggleiksmynde
- Rettleie om krava til samfunnstryggleik i plan- og bygningslova
- Betre ROS-analysar som kunnskapsgrunnlag for å ivareta samfunnstryggleik i planlegginga

Tryggleik rundt storulukkesverksemder

Rettleiaren peikar på korleis planleggjarar kan bruke verkemidlane i pbl. til å sikre sameksistens mellom storulukkesverksemder og anna aktivitet

Ein praktisk rettleiar retta mot kommunale planleggjarar

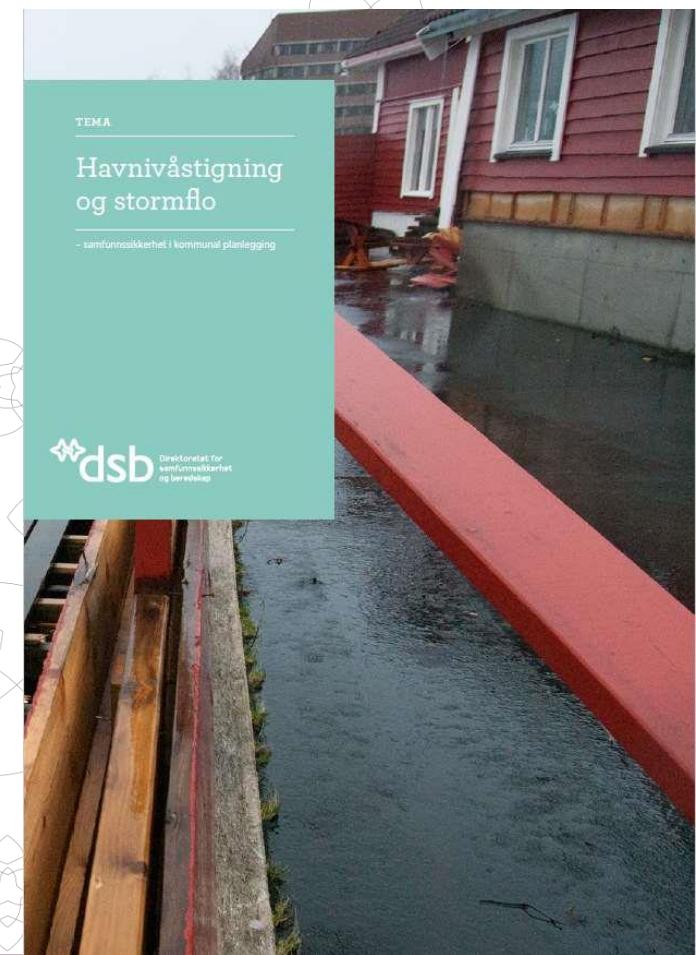
God arealplanlegging som verkemiddel for å hindre storulukker

Havnivåstiging og stormflood

Gjev råd om korleis
kommunen kan gå fram for å
skaffe oversyn over risiko og
sårbarheit knytt til
havnivåstiging og stormflood.

Ei stor forbetring er at
gjentaksintervalla for
stormflood er tilpassa krava i
byggteknisk forskrift (TEK10).

Klimahjelperen

Ein rettleiar i korleis ivareta
samfunnstryggleik og
klimatilpassing i planlegging etter
plan- og bygningslova.

Klimaprofil Møre og Romsdal

Klimaprofilen gjev eit kortfatta samandrag av klimaet, venta klimaendringar og klimautfordringar i Møre og Romsdal.

Meint som kunnskapsgrunnlag og hjelphemiddel til m.a. planleggjarar.

Funn for Møre og Romsdal:

Klimaendringane vil i Møre og Romsdal særleg leie til behov for tilpassing med tanke på ***kraftig nedbør***;

- Auka problem med overvatn
- Havnivåstiging (og stormflod)
- Flaum
- Skred

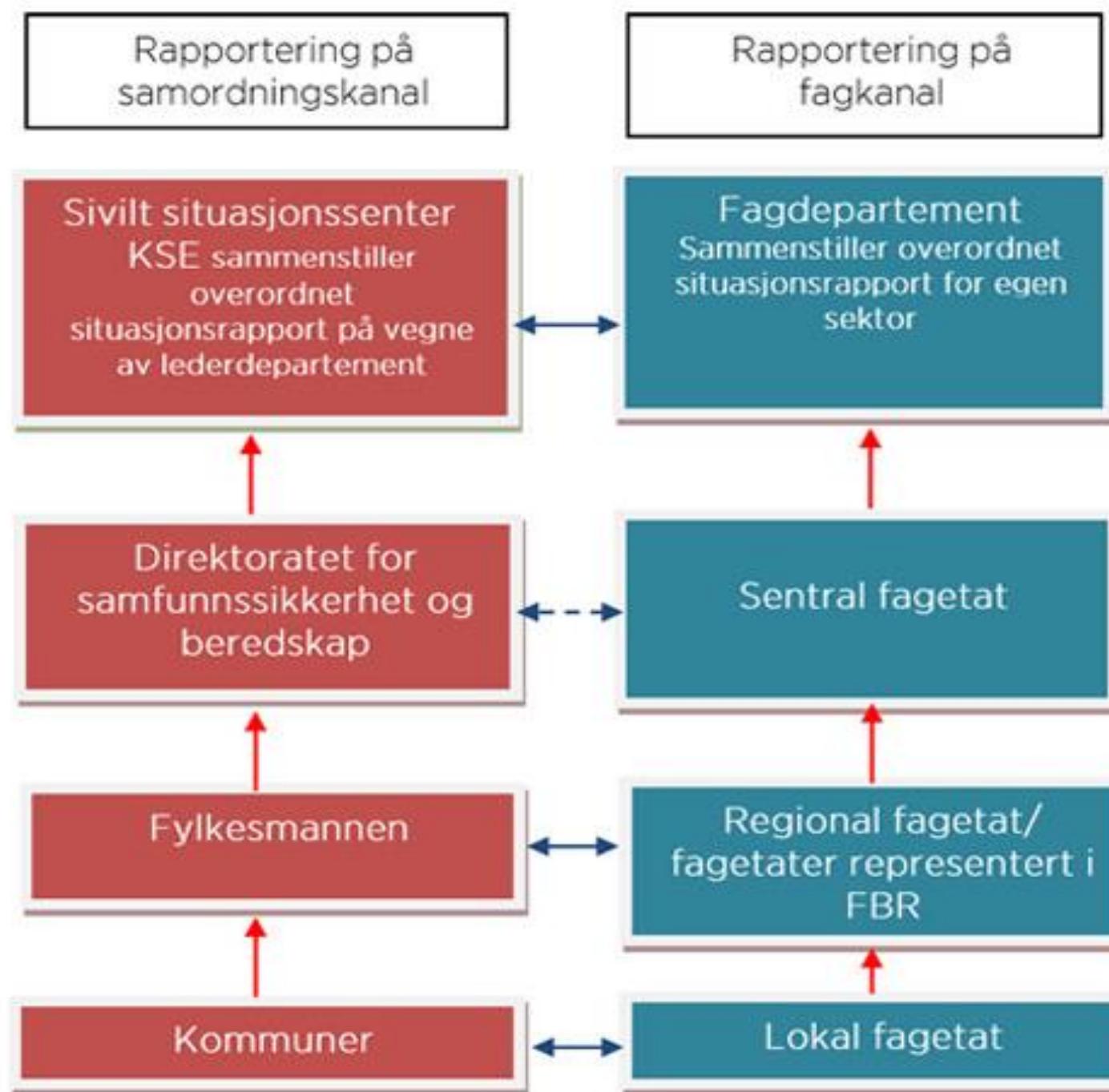
SANNSYNLEG AUKE	
	Kraftig nedbør Det er venta vesentleg auke i episodar med kraftig nedbør både i intensitet og førekomst. Dette vil også føre til meir overvatn
	Regnflaum Det er venta fleire og større regnflaumar
	Jord-, flaum- og sørpeskred Auka fare som følgje av auka nedbørmengder
	Stormflo Som følgje av havnivåstiging er det venta auke i stormflonivåa.

Varsling og rapportering på samordningskanal

I **samordningsansvaret** ligger blant annet at **samordningsmyndigheter** skal **motta**, og ved behov, **videreformidle** til underliggende etater og andre relevante aktører, **varsler** om hevet farenivå fra sentrale varselsutstedere. Det samme gjelder beredskaps- og hendelsesvarsler. Dette kalles **varsling på samordningskanal**.

I samordningsansvaret ligger også **situasjonsrapportering på samordningskanal**. I dette ligger at kommuner, fylkesmenn og DSB sender situasjonsrapporter til overordnet samordningsmyndighet ved uønskede hendelser.

«Fylkesmannen skal i 2017 implementere reviderte retningslinjer for varsling og rapportering på samordningskanal.»

VEDLEGG 4: Eksempel på rapporteringshjul samordningskanal

	Rapport nr 1	Rapport nr 2	Rapport nr 3
Departementene mottar sammenstilt rapport fra KSE/Lederdepartement.	12:00	17:00	22:00
JD/KSE mottar rapport fra DSB	11:00	16:00	21:00
DSB mottar rapport fra fylkesmennene og delt informasjon fra sentrale fagetater	10:00	15:00	20:00
Fylkesmannen mottar rapport fra kommunene og delt informasjon fra regionale aktører	09:00	14:00	19:00
Kommunen mottar delt informasjon fra lokale aktører	08:00	13:00	18:00

Nye rutinar for beredskapsvarsling frå Fylkesmannen

Endra rutinar for varsling frå Fylkesmannen

Fylkesmannen sin hovudkanal for varsling til kommunane er som før e-post til:

beredskap@XX.kommune.no.

I tillegg vil vi alltid sende ut eit varsel på SMS.

Frå den **20. april** vil Fylkesmannen SMS-varsle sendast til **ordførar, rådmann og beredskapskontakt**.

Kommunane må sjølv etablere rutinar for å varsle andre i kriseleninga. Grunngjeving for endringa er at kommunane har gode system for slik varsling internt, og vedlikehald av varslingslister blir enklare og tryggare.

Varsel frå NVE

Viktig informasjon frå NVE

- NVE tilbyr no abonnentsløysing der ein mottek abonnerte varsel – gratis og sjølvbetent.
- Abonnementet kan bestillast på <https://abonner.varsom.no>.

Nye rutinar for vidarevarsling frå Fylkesmannen

- Vidaresende kun varsel på **oransje og raudt nivå** – ikkje gult

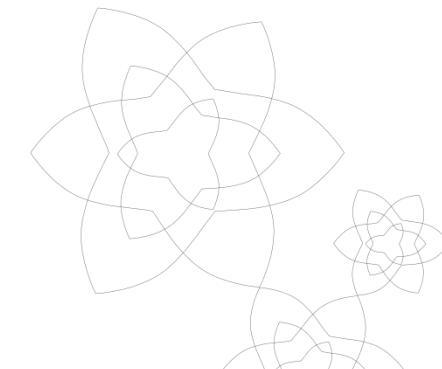
Naudnett

Frå TB til FM:

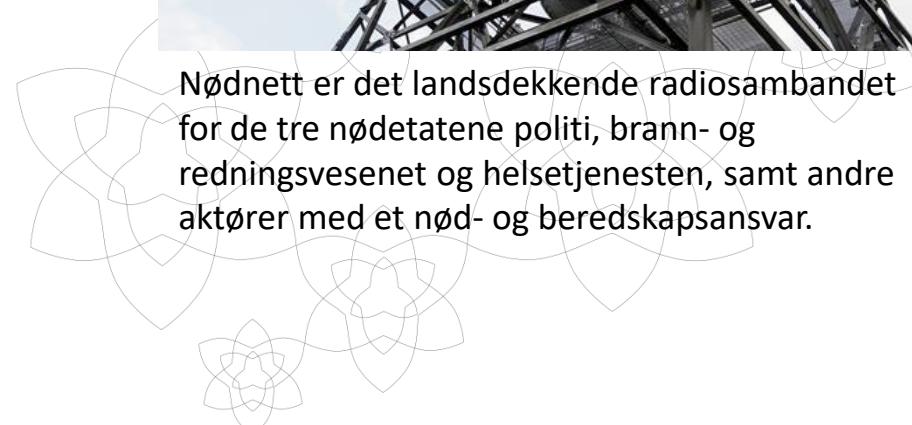
«Fylkesmannen skal bistå i regionvis innføring av nye brukergrupper for å sikre størst mulig samfunnsmessig gevinst av landsdekkende Nødnett. Spesielt fokus skal være på viktige samfunnssikkerhetsaktører i fylket.

Ferdig innen utgangen av 2. kvartal 2018.»

DSB vil invitere til informasjonsmøte om naudnett for kommunane i Møre og Romsdal i oktober 2017

Nødnett er det landsdekkende radiosambandet for de tre nødetatene politi, brann- og redningsvesenet og helsetjenesten, samt andre aktører med et nød- og beredskapsansvar.

Kommuneøvingar i fylkesmannens regi

2007 – 2008: Øving Skred-07, Øving TYR 2008, Øving Raumabanen

2009 – 2011: Table top øvingar. Atomberedskap og mediehandtering

2011: Øving Kraft-Ekom-Veg (Sunndal og Kristiansund)

2012: Øving Mørejarl 2012 (Aukra, Fræna, Molde og Rauma)

2012: Øving Fårikål – måndag 24. september

2013: Øving Fårikål – måndag 28. oktober

2014: Øving Fårikål – måndag 29. september

2015: Ingen øving

2016: Øving Åknes 2016 (10 kommunar + ei rekke regionale og sentrale aktørar)

2016: Øving Fårikål – 24. oktober. Kommunal kriselening.

2016: Varslingsøving utanfor kontortid: 07-11.november

2017: Varslingsøving på satellitt telefoni 06.04.2017

2017: Varslingsøving utanfor kontortid. Veke 40

2017: Øving Får-i-kål. 23.10.2017

Aktivitet framover

- Tilsyn
 - $\frac{1}{4}$ av kommunane i året
 - Gjennomført fem (Stranda, Ørsta, Volda, Aukra, Sykkylven)
 - Fire tilsyn til hausten (Sula, Misund, Sandøy, Vanylven)
- Øvingar
 - Fårikål 2017
 - Innspel til tema?
- Kompetanseheving
 - Fagdag om ROS analyse til hausten (oktober).
 - Cim - brukarforum / ev. CIM – brukar kurs 05.12.2017

